

Afval krijgt een tweede kans

Robby Berloznik

directeur Instituut Samenleving en Technologie

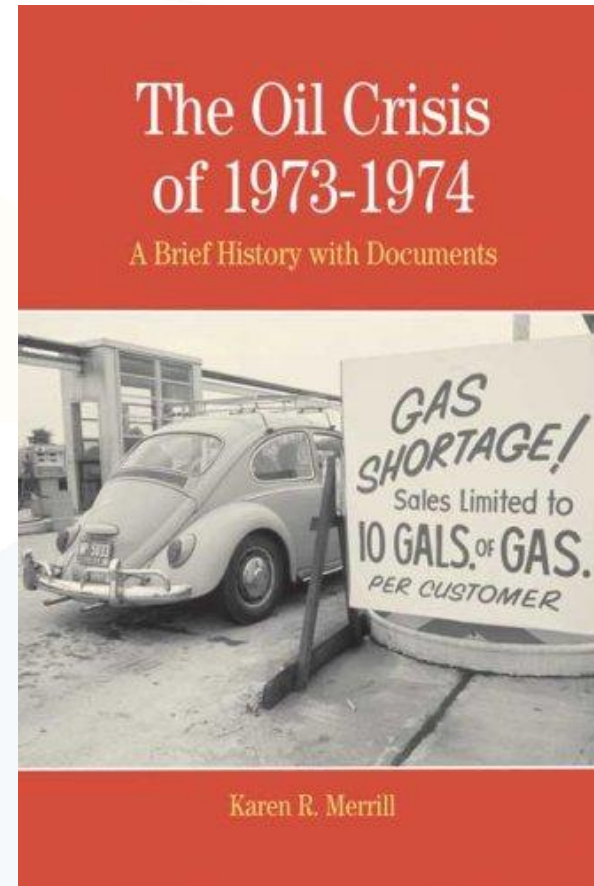
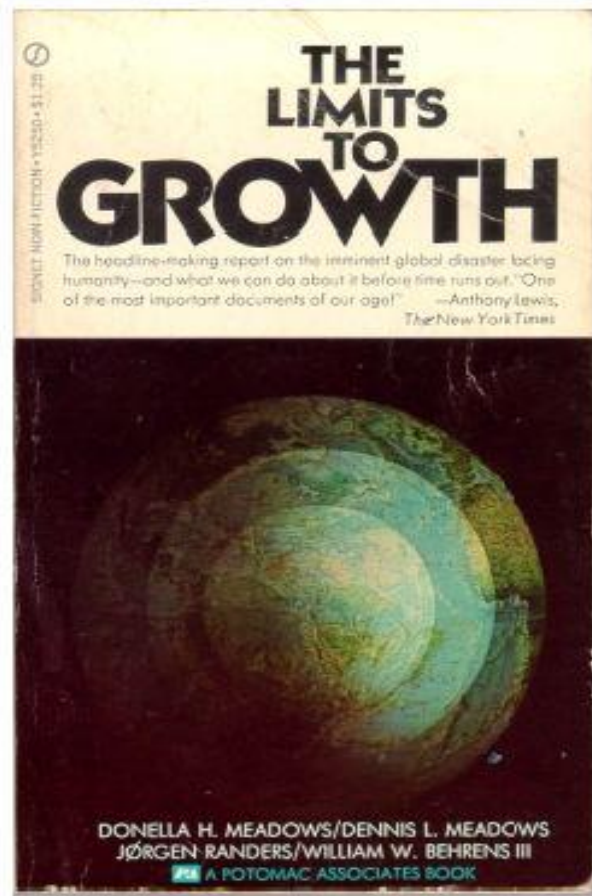

Instituut Samenleving & Technologie

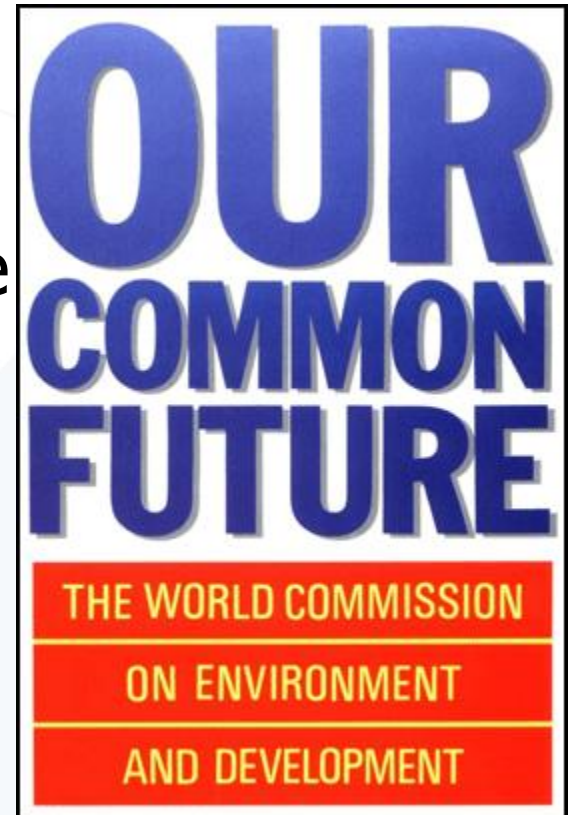
Instituut Samenleving & Technologie

Jaren '70: end-of-pipe

Jaren '80: preventie

- Niet langer enkel "schade beperking", maar ook preventie
- Duurzame ontwikkeling

Jaren '80-nu: LCA

- LCA: levenscyclusanalyse
 - van wieg tot graf
 - waar mogelijk milieuwinsten boeken
 - besparing op grondstoffen en energie
 - soms te beperkt kader
 - cfr. biobrandstoffen

Jaren '90: eco-efficiëntie

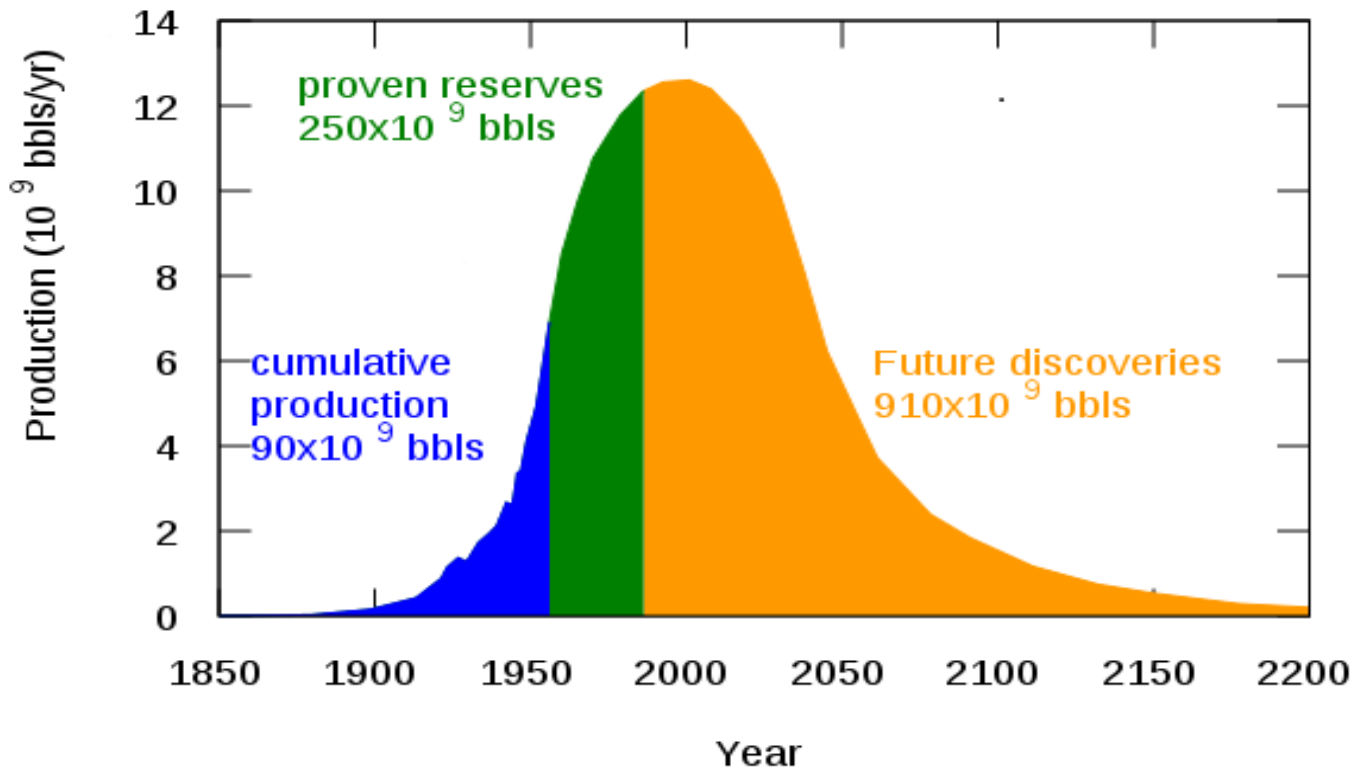

- Eco-design
- Ladder van Lansink

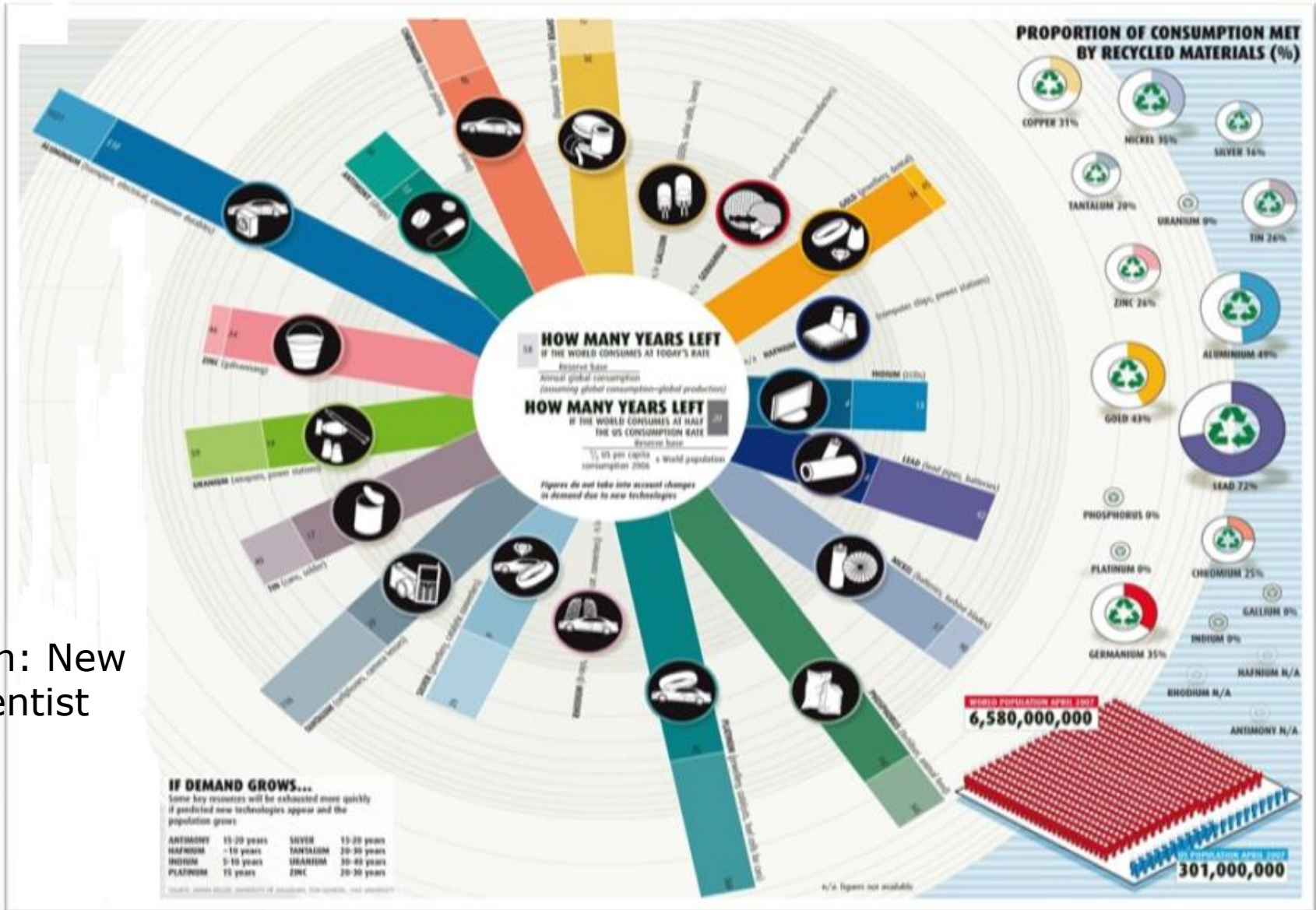
Jaren '00

- Omvang en dringendheid van het probleem begint stilaan door te dringen:

Peak oil

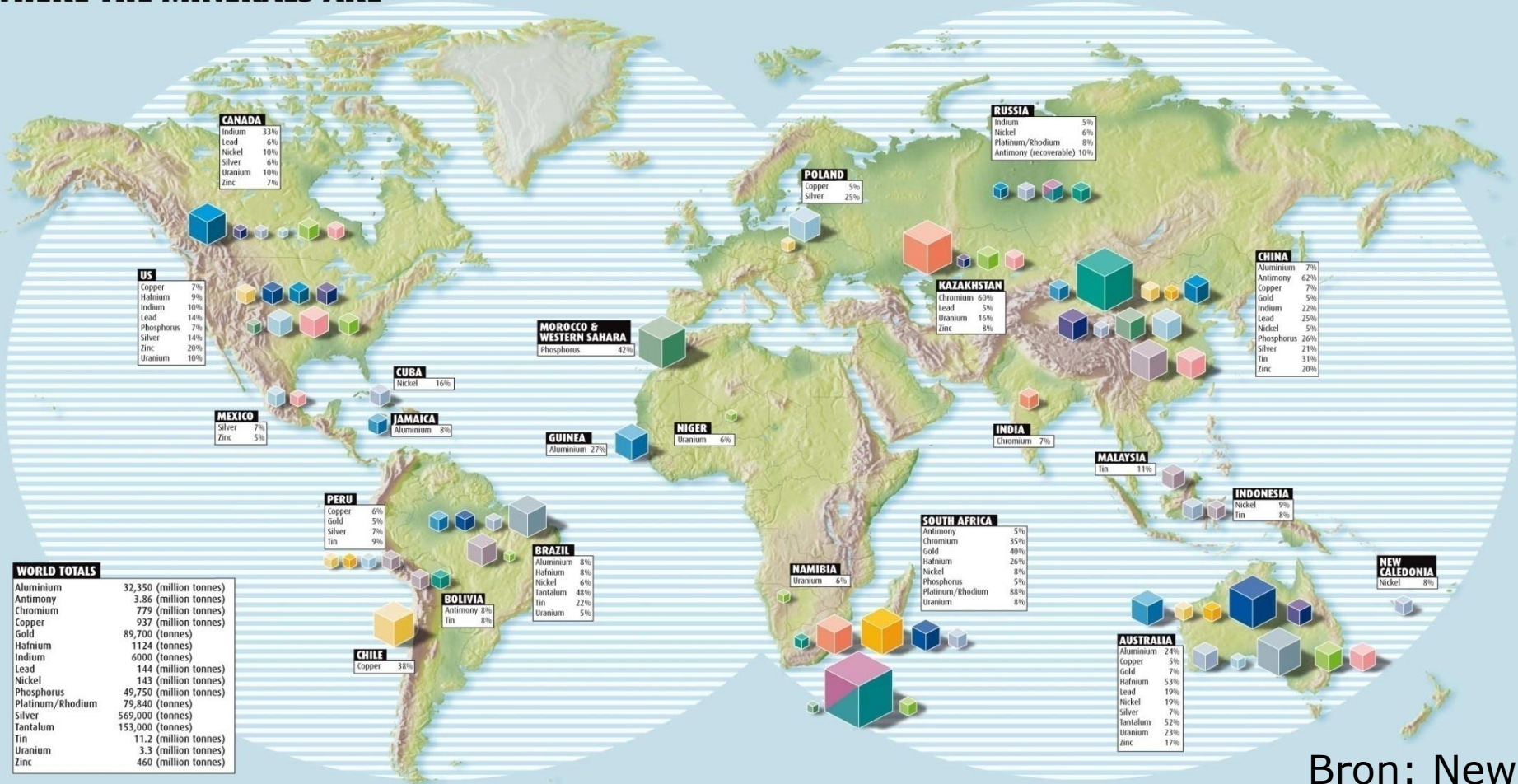
Sense of urgency: schaarste

Bron: New Scientist

Sense of urgency: geopolitiek

WHERE THE MINERALS ARE

WORLD TOTALS

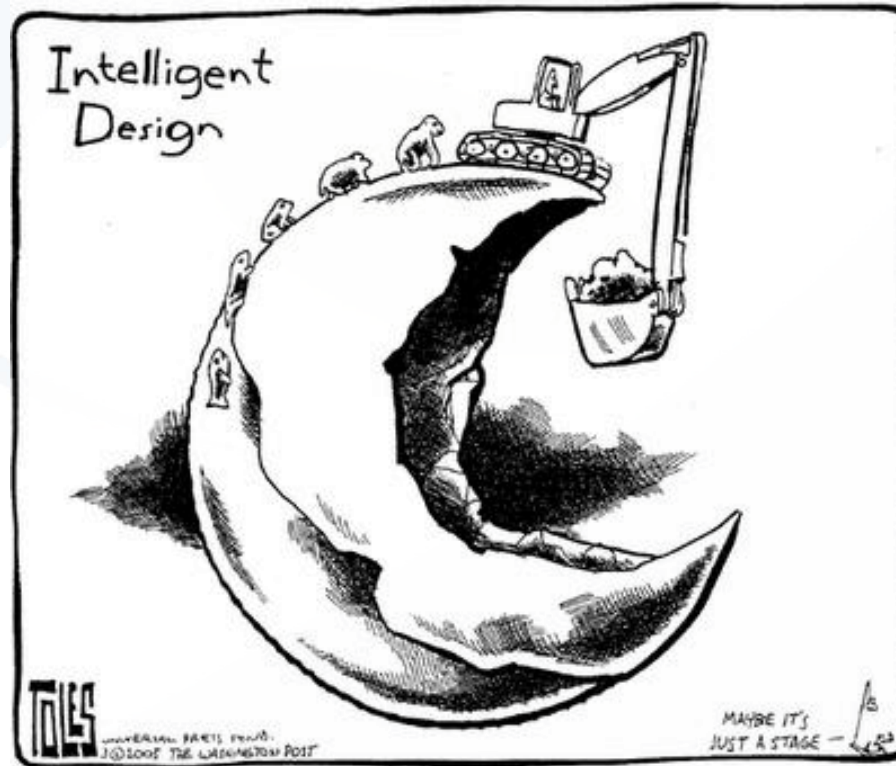
Aluminium	32,350 (million tonnes)
Antimony	3.86 (million tonnes)
Chromium	779 (million tonnes)
Copper	937 (million tonnes)
Gold	89,700 (tonnes)
Hafnium	1124 (tonnes)
Indium	6000 (tonnes)
Lead	144 (million tonnes)
Nickel	143 (million tonnes)
Phosphorus	49,750 (million tonnes)
Platinum/Rhodium	79,840 (tonnes)
Silver	569,000 (tonnes)
Tantalum	153,000 (tonnes)
Tin	11.2 (million tonnes)
Uranium	3.3 (million tonnes)
Zinc	460 (million tonnes)

Bron: New Scientist
Figures refer to proportion of world reserves available for economic or other use.

Sense of urgency: earth overshoot day

1981: 14 december

2010: 21 augustus

Vlaanderen

- Materiaalintensieve regio
- Verder stimuleren van 3R-principe
- Klassiek afvalbeleid uitbreiden naar een materialenbeleid
- Maximaal inzetten op het sluiten van materiaalkringlopen
 - Cradle to cradle
 - Transitie management

Slim sluiten

- Cradle to cradle aanpak
 - wieg tot wieg, afval is voedsel
 - materialen circuleren in biologische en technische kringlopen
 - bannen van schadelijke componenten
 - volledige recycleerbaarheid
 - onbeperkt consumeren
 - hernieuwbare energie
 - sociale verantwoordelijkheid
 - stimuleren van innovatie

Slim sluiten

- Transitie management
 - Systemische veranderingen nodig binnen productie- en consumptiepatronen
 - Transitie arena van Plan C
 - innovatieve denkers uit industrie, overheid, academische wereld en middenveld
 - ontwikkelen van langetermijnvisies op duurzaam materialenbeheer
 - doorlopen van leerprocessen
 - opbouwen van kennisontwikkeling door middel van praktijkexperimenten

Kansen voor bedrijven

- Innovatie
 - Nieuwe technologieën
 - Nieuwe grondstoffen
- Branding
- Kosten besparen
- Concurrentievoordeel

Mogelijke rol van de overheid

- Beleidsmaatregelen
 - Fiscaliteit, subsidies, internalisatie van externe kosten
 - “uitgebreide producenten verantwoordelijkheid”
 - Regelgevingen op elkaar afstemmen en ruimte creëren voor innovatie
 - Toevoer van recycleerbare materialen veilig stellen

Mogelijke rol van de overheid

- Aansturen, initiëren, stimuleren, samenbrengen
- Consumenten informeren en sensibiliseren
- Goede voorbeeld geven d.m.v. het aankoopbeleid